

Melding nr.4/2014 fra Geovekst-forum

Sak 45/14 Oppdatert Kostnadsdelingsnorm

Kapittel 6.10 Forvaltning, drift og vedlikehold har vært gjenstand for revisjon, ellers er det kun utført kosmetiske endringer.

6.10.1.1 Prosjektadministrasjon [V-ADM]

Kostnadene for administrasjon og distribusjon av FDV-opplegget settes til 35 fasttimer

6.10.1.4 Oppdateringsansvar [V-OANS]

Endret beskrivelser. Minimumsgodtgjørelse settes til 15 enheter. Beskrevet nye regler for godtgjøring, se sak 36/14.

6.10.1.6 Ekstraarbeid

Beskrevet regler for dette. Beskrevet regler for dette. Det har vært noen spørsmål til dette for kommuner hvor KV gjør alt arbeidet. Da får kommunene pengene og må betale tilbake til KV. Det nye systemet har blitt godt mottatt ute på kartkontorene.

Vedtak:

Oppdatert Kostnadsdelingsnorm er vedtatt med endringer fra 26.november 2014

Ny versjon er publisert på

<http://www.kartverket.no/Kart/Geodatasamarbeid/Geovekst/Geovekst-veiledningsdokumentasjon/>

Sak 46/14 Flybåren datafangst i krisesituasjoner

På forrige møte (Vadsø) ble det foreslått å utarbeide rammeavtale med firmaene i forbindelse med hastekjøp av datafangst i krisesituasjoner. I ettertid har Kartverket hatt diskusjoner med bla. NVE og gjennomført hastekjøp i forbindelse med flom i Flåm og Odda.

Forslag:

- Samarbeidsavtale mellom Geovekst-partene, inkl. NVE og Jernbaneverket
- Vanskelig å sette ut «rammeavtaler» som dekker alle tenkelige og utenkelige situasjoner, hvor produktene er definert på forhånd
- Garantert responstid vil være uforholdsmessig kostbart
- Kartverket tar på seg oppgaven som prosjektleder
- Anskaffelser etter «hasteparagraf» - så fort som mulig!
- Ved ressursutfordringer ved naturlig kartkontor, kan oppgaven utføres sentralt eller hos annet kartkontor

Viktig for KV å ha en avtale som garanterer for betaling innen det inngås kontrakt med konsulent. KV vil ta kontakt med Jernbaneverket for å høre om de vil være med.

Vedtak:

GV-forum støtter forslaget. KV avventer med å sende avtalen til underskrift til etter at NVE og Jernbaneverket har uttalt seg

Sak 48/14 Innlegging av Geovekst-prosjekter i DSA, forslag til kostnadsdeling

Jobben har en fastpris på 4 timer, og kostnadene deles slik:

Anbefalt kostnadsdeling for denne kostnadsgruppa						Prosentfordeling pr part					
Delingskode	Kostnadsgruppe	FKB-standard	Område-klasse	GSD	V	E	K	S	T	L	
K-DSA	Innlegging i DSA	Alle	Alle	Alle	14	8	32	30	8	8	

Vedtak:

Kostnadsdeling er vedtatt – legges inn i kostnadsdelingsnormen (oppdatert i normen)

Sak 49/14 Tildelte midler fra Geovekst-forum

Tildelte midler i 2014 som ikke er benyttet:

- Arendal geosynk, midler blir ikke benyttet
- S&L geosynk, midler blir ikke benyttet, kommer ny søknad om noe annet
- Kjøp av tjenester DSA, midler blir ikke benyttet. Ønsker først å utbedre programvaren for å redusere manuelt arbeid.

Normalt vil midler som ikke blir benyttet fordeles ut til partene gjennom ND og salgsinntekter. Det ville vært mer fornuftig å benytte de sentralt – da får vi mer ut av pengene.

Geosynkroniseringspilotene er stadig aktuelle, Arendal kommune har uttalt at de ønsker å være med videre.

En mulighet er å benytte noen av midlene neste år på spissing av dokumentet om åpne kart- og eiendomsdata. S&L har benyttet Newswire til å hjelpe til med å utforme saker på en journalistisk måte, samtidig som de har beholdt kontroll på innholdet. Se video om *lite dyrkbar jord igjen* (<http://www.newswire.no/art/10525>).

Vedtak:

Ubenyttede midler i 2014 (kr 600.000) overføres til neste år, slik at det neste år står igjen totalt 1.6 mill kr

Sak 50/14 Søknad om anskaffelse av programvare fra Geodelta

Bakgrunn:

Kartverket ønsker å innføre kontroll av aerotriangulering for alle aktuelle Geovekst-prosjekter fra 2015. Til formålet ønsker vi å benytte uavhengig programvare fra Geodelta, se egen rapport fra testing.

Kostnaden for 1 lisens er om lag NOK 255.000 (inkl. mva), i tillegg kommer årlig vedlikehold på om lag 40.000,- (inkl. mva). Total kostnad er avhengig av kursen på EURO på betalingstidspunktet.

Kartverket foreslår at kostnadene til kontroll av hvert prosjekt fordeles mellom partene på følgende måte:

Jobben har en fastpris på 15 timer, og kostnadene deles slik:

Anbefalt kostnadsdeling for denne kostnadsgruppa						Prosentfordeling pr part						
Delingskode	Kostnadsgruppe	FKB-standard	Område-klasse	GSD		V	E	K	S	T	L	SUM
						14	8	32	30	8	8	

Forslag til vedtak:

Geovekst-forum finansierer anskaffelsen av Binaer fra Geodelta med og årlig vedlikehold for programvaren.

Geovekst-forum vedtar sekretariatets forslag til kostnadsfordeling mellom partene for kontroll av hvert enkelt prosjekt.

Vedtak:

Geovekst-forum støtter forslaget om anskaffelse og kostnadsfordeling

Sak 51/14 Forslag om ekstra bevilgning til grundig kartkontroll 2014 – Kr. 200 000,-

Det har kommet noen reaksjoner på at prosjekter som blir valgt ut til grundig kartkontroll belastes med en del kostnader som i utgangspunktet ikke er budsjettert (planlagt). Sekretariatet foreslår derfor at kostnadene knyttet til grundig kartkontroll i større grad dekkes av fellesmidler.

Forslag til vedtak:

Fra og med 2014 kan det benyttes inntil kr 500.000 pr. år til grundig kartkontroll. Finansiering skjer ved at mulig disponering av sentrale midler økes fra 800' til 1000'. Det skal være minimum en kontroll av hvert firma hvert år. Midlene fordeles på oppdragene proporsjonalt etter medgått tid.

Utdrag fra diskusjon:

Hvorfor ikke dekke alle kostnader fra fellesmidler?

Kartverket vil prøve å spisse grundig kartkontroll til neste år, for eks. redusere tidbruk på stedfestingsnøyaktighet og i stedet fokusere på innholdskontroll. Dermed kan vi muligens kunne kontrollere flere prosjekter.

Vedtak:

Fra og med 2014 dekkes grundig kartkontroll fullt ut med sentrale midler. Det skal være minimum en kontroll av hvert firma hvert år.

Sak 52/14 Pilot Nasjonal høydemodell

KV har vært forsiktig med å starte prosessen ved aktuelle kartkontor, fordi det mangler avklaring mht. finansiering.

KV viderefører dialog med viktige brukere / parter (spesielt NVE og Avinor) og forberede tilbudskonkurranse med utgangspunkt i 4 foreslåtte områder. Vil legge ut konkurransen med opsjon på maksimum- og minimumsareal.

Flere og flere parter ønsker nå 5 pkt/m². Piloten vil kunne gi oss reell prisforskjell mellom 2 og 5 pkt i ulike terrengetyper.

Når det gjelder finansiering virker Østfold, Nesset kommune i Møre og Romsdal, samt deler av Sør-Trøndelag klare. Det foreslåtte området i Nordland + Troms er mer usikre mht. lokal finansiering.

Avinor ønsker skanning rundt Gardermoen. Det er allerede etablert Geovekst-prosjekt i Lunner, Gran og Jevnaker (5 pkt/m²) og hele Nord-Odal. Dersom området rundt Gardermoen skal inngå i piloten, bør vi se på hvordan disse prosjektene kan innlemmes.

KV har mottatt noen ekstra prosjektmidler fra KMD og ønsker å benytte noe av dette til å teste ut bildematching fra omløpsbilder i grunne havområder. Vesterålen (2012 og 2013) er aktuelle bilder.

Sak 56/14 Produktark for FKB-data

Det er laget produktark for alle FKB-datasett. Slike produktark er et krav til alle DOK-datasett og vil ligge på Geo-portalen (www.geonorge.no).

Sak 57/14 Orienteringer fra Kartverket

Anskaffelser:

	Arealer (km ²) bestilt - fra kontraksarkivet					DTM-laser	NN2000 1000 NOK (eks mva)	SUM 1000 NOK (eks mva)	Antall oppdrag	Sum per oppdrag
	FKB-A	FKB-B	FKB-A+B	FKB-C	Ortofoto					
2003	4,5	2 457	2 461	4 098	18 169			44 507	108	412,1
2004	1,2	2 108	2 109	7 254	34 870			66 729	101	660,7
2005	1,6	1 937	1 939	10 534	21 566	1 486		54 227	106	511,6
2006	7,3	1 930	1 937	4 548	14 625	3 064		47 245	116	407,3
2007	75,2	2 797	2 872	16 838	23 529	9 739		66 798	100	668,0
2008	130,7	4 507	4 637	8 593	15 379	19 584		88 952	110	808,7
2009	45,8	3 674	3 720	12 929	19 280	14 032		54 087	100	540,9
2010	80,4	6 622	6 702	12 848	18 472	30 012		58 080	87	667,6
2011	30,4	8 940	8 970	13 172	25 214	14 679		74 583	67	1 113,2
2012	111,6	13 663	13 775	17 498	18 862	13 725	1 758	96 048	64	1 500,8
2013	28,4	5 151	5 179	6 190	11 639	9 392	4 853	53 541	62	863,6
2014	131,2	7 285	7 416	9 196	5 950	12 730	2 666	52 598	50	1 052,0
	648	61 069	61 717	123 696	227 554	128 442	9 277	757 396		

Datainnsamling pr. 25.november:

Kontraktfestet og utført datainnsamling				
	FKB-AB	FKB-C	Detaljert høyde (laser)	Ortofoto
Avtalt km ²	7 416,0	9 196,1	12 729,8	5 949,5
Utført km ²	7 124,1	7 861,6	10 328,4	4 849,5
Utført %	96,1 %	85,5 %	81,1 %	81,5 %

Firmafordeling pr. 25.11.2014	2014	
TerraTec	15 628 643	29,2 %
Blom Geomatic	15 099 002	28,2 %
Rambøll Mapping	6 138 976	11,5 %
Mercator	2 602 917	4,9 %
COWI	9 462 966	17,7 %
Andre - (NN2000 -ikke tildelt)	3 665 664	6,8 %

52 598 167

Framdrift og økonomi NN2000:

- ✓ Verdi av NN2000-arbeid pr oktober (juli) 2014 var 6.0 (1,7) mill, hvorav 4,1 (1,2) mill var kjøp av landmålingstjenester
- ✓ 40 nye kommuner med NN2000 hittil i 2014
Totalt 97 kommuner!
- ✓ Planen nå er 43 nye kommuner med NN2000 i resten av 2014 (da er også Oslo over)
- ✓ 140 kommuner i 2015
- ✓ Nye oversikter for NN2000 status på kartverkets hjemmesider (oppdateres hver natt)

Salgsinntekter desember – september:

		5 165 181	-350 000	3 053 119	633 018	18 693	27 197	301 148	182 006	1 300 000	
		Uttak	FKB data	N5 kartdata	N20 kartdata	N20 Bygg	Markeds-/publ.rett	Ortofoto	Inngående ballanse	Utgående ballanse	
		U	FKB	N5K	N20K	N20B	Prett	ORTO	IB	UB	
0000	Norge	-350 000	1 187 188	533 745	14 367	14 005	298 377	159 166	1 300 000	3 156 848	
0100	Østfold	-	117 286	5 508	820	-	-	203		123 817	
0200	Akershus	-	231 968	2 487	-	-	-	10 929		245 384	
0400	Hedmark	-	137 257	-	-	-	-	1 086		138 343	
0500	Oppland	-	115 690	4 621	350	-	-	859		121 520	
0600	Buskerud	-	202 590	-	-	13 192	-	3 435		219 217	
0700	Vestfold	-	100 500	-	-	-	-	648		101 148	
0800	Telemark	-	55 974	938	-	-	-	531		57 443	
0900	Aust-Agder	-	109 757	40 585	-	-	-	279		150 621	
1000	Vest-Agder	-	112 023	6 383	-	-	-	4 207		122 613	
1100	Rogaland	-	147 172	406	3 156	-	-	460		151 194	
1200	Hordaland	-	139 019	6 240	-	-	-	203		145 462	
1400	Sogn og Fjordane	-	27 425	1 700	-	-	-	-		29 125	
1500	Møre og Romsdal	-	65 967	7 703	-	-	-	-		73 670	
1600	Sør-Trøndelag	-	116 665	677	-	-	609	-		117 951	
1700	Nord-Trøndelag	-	55 824	7 726	-	-	-	-		63 550	
1800	Nordland	-	63 983	2 122	-	-	239	-		66 344	
1900	Troms	-	56 816	712	-	-	1 923	-		59 451	
2000	Finnmark	-	10 015	11 465	-	-	-	-		21 480	
		-350 000	3 053 119	633 018	18 693	27 197	301 148	182 006	1 300 000	5 165 181	
									5 165 181		

I tillegg er det rapportert totalt 256.713 i oktober.

Omløpsfotografering

KV undersøker om firma-avtalene for Varanger 2012 og Hedmark-Nord_2013 kan sies opp og disse prosjektene lyses ut på nytt (med 80% overlapp).

Datainnsamling 2014:

Terratec	Areal	Firma	Fotografert	Areal	Prosent ferdig
Møre 2011	1 204	Terratec	100 %	1 204	
Troms 2011	4 819	Terratec	100 %	4 819	
Vestlandet_2013	2 289	Terratec	100 %	2 289	
Sørlandet 2014	13 891	Terratec	100 %	13 891	
Nordland Sør 2014	18 752	Terratec	100 %	18 752	
Sum	40 955			40 955	100 %

COWI	Areal	Firma	Fotografert	Areal	Prosent ferdig
Varanger 2012	15 500	COWI	0 %	0	
Sum	15 500			0	0 %

Mercator	Areal	Firma	Fotografert	Areal	Prosent ferdig
Saltfjellet 2012	4 706	Mercator	100 %	4 706	
Hedmark-Nord_2013	19 307	Mercator	0 %	0	
Sum	24 013			4 706	20 %

Blom	Areal	Firma	Fotografert	Areal	Prosent ferdig
Trøndelag 2014	24 563	Blom	99 %	24 317	
Finnmark 2014	26 070	Blom	0 %	0	
Sum	50 633			24 317	48 %

Total bestilling 2014	131 101			69 978	53 %
------------------------------	----------------	--	--	---------------	-------------

Firmaenes bidrag:

Firma	Andel av bestilt areal	Utført av egne oppdrag	Utført av total bestilling	Bidrag i prosent av totalt utført
Terratec	31 %	100 %	31 %	59 %
COWI	12 %	0 %	0 %	0 %
Mercator	18 %	20 %	4 %	7 %
Blom	39 %	48 %	19 %	35 %
	100 %		53 %	100 %

Vegadresseringsprosjektet

Det ble vist til pressemelding fra Kartverket.

105.000 har fått vegadresser i 2014.

Dette er et vanskelig prosjekt, der KV er pådriver men har ingen sanksjonsmidler.

Kommunene har gjort en imponerende jobb.

Sak 58/14 Møteplan for Geovekst-forum 2015

3.-4. mars 2015, Stavanger på Sola Strand hotell (møte med FGU Rogaland)

2.-3. juni 2015, Hamar på Hol gård

8.-9. september 2015, Tromsø (møte med FGU Troms?)

25.-26. november 2015, Larkollen

Sak 59/14 Rapport – matching av omløpsbilder i Skjåk

Knut Bjørkelo, Skog og landskap, presenterte rapport fra testprosjekt bildematching fra omløpsbilder i Skjåk, se vedlagte rapport.

Testprosjektet med 5 leveranser + laserdata gir veldig mange muligheter, rapporten oppsummerer resultatene i kortform.

Oppsummering:

- Programvare har størst betydning for resultatet og er vanskelig å styre
- Bildeorientering må være god
- Lysforhold betyr mye for resultatet
- Radiometrisk «korreksjon» påvirker også resultatet
 - o Rambøll testet ut litt bildeforbedring og det ga utslag på høydeverdiene
- En første versjon av Produktspesifikasjon må lages raskt
 - o Hva skal en bestilling inneholde
 - o Hvordan skal dataene kontrolleres
- LAS-formatet er ikke ideelt
 - o Lagrer kun 3 farger (ikke mulig RGBI)

Per i dag finnes det ingen kvalitetskriterier eller gode rutiner for kvalitetskontroll av data. Det finnes ingen oppgått løype for å finne ut om et matchingsprodukt er godt eller ikke. Svaret er produktspesifikasjon:

- Hva skal vi bruke det til? Kost-Nytte
- Hvilke egenskaper ved punktskyene er det som betyr mest for ulike bruksområder?
- Hvordan kan vi spesifisere og levere brukbare punktskyer fra bildematching?
- Hvordan får vi konkurranse på like vilkår?
- Hvordan kan vi beskrive og måle kvalitet?

Socet set ga gjennomgående dårligere resultatet enn de andre programvarene. Hvorvidt det skal stilles krav til radiometrisk forbedring før bildematching, må undersøkes nærmere i forbindelse med utarbeidelse av produktspesifikasjon.

Ingen av matcheleveransene hadde med frøtrær (spredte 20 meter høyde trær på hogstflater). Programvarene søker regulære flater og filtrerer bort brå høydesprang (spredte enkeltpunkter).

Sak 60/14 Tilgang til cache-tjenester

Presentasjon av Rolf Dybdal, Kartverket.

Cache-tjenester er statisk visningstjeneste som er «ferdiglaget» og konstruert for rask visning. Cache-tjenester gir raske bakgrunnskart, rask navigasjon og bedre og raskere opplevelse for mobile løsninger.

Dagens løsning:

Dagens løsning er basert på enten full tilgang via «gatekeeper» eller åpen løsning med begrenset antall kartfliser pr klient, pr døgn.

- Avgrensing ligger i dag på brukeren
- Kontrollmuligheter: regulere antall kartfliser

Fordeler:

- God kontroll med hvem som får full tilgang
- Gir klare begrensninger i «åpne kall»

Ulemper:

- Kan være vanskelig å implementere, krever at klienter tilpasses
- Umulig å implementere i desktopløsninger
- Vanskelig for mobile plattformer
- Redusert ytelse ved tung belastning > 1500 kall/sekund
- Utfordringer når mange brukere befinner seg bak samme IP

Ny løsning:

Ny løsning vil være basert på tanken om full fart for registrerte nettsteder og mulig begrensning for andre.

- Avgrensning koplet til nettsted
- Kontrollmuligheter:
 - o Begrense trafikk fra ukjente nettsteder gjennom begrensninger i:
 - Båndbredde
 - Kall per sek
 - Samtidig tilknytning

Fordeler:

- Enklere implementering i klienter
- Enkelt å bruke fra desktop klienter
- Ingen begrensning i bruk fra mobile plattformer
- Meget høy ytelse
- Enkelt å støtte SSL

Ulemper:

- Mindre kontroll med tilgang til tjenestene

Ytterligere tiltak for raskere tjenester:

- Skille mellom typer av bakgrunnskart
 - o Altomfattende og brukergenerert
 - Relativt mange tjenester
 - Støtter alle aktuelle koordsys og flere grafikkformater
 - Fliser lagres ikke før brukeren spør
 - Fliser slettes etter relativt kort tid for å være ferske
 - o Begrensede og ferdigprodusert
 - Få tjenester
 - Begrenset antall koordsys og grafikkformater
 - Fliser er ferdigprodusert (pre-seeding)
 - Fliser slettes aldri, men genereres på nytt når data endres

Hovedpoenget med foreslått endring er å kunne tilby en enklere og raskere løsning for brukerne. En del ND-parter velger nå å bruke andre tjenester (fra systemlev.), fordi de er raskere.

Før: Opptil 10 000 kall gratis for alle

Etter: Alt tilgjengelig, men lavere hastighet på gratis data (utenom ND)

Framdrift: Test-server er satt opp. De nye tjenestene kan være klare til bruk i januar 2015.

Endringen er ikke besluttet, må bestemmes av Geovekst-Forum + storkommunegruppa.

Vedtak:
Geovekst-forum støtter endringen. KV tar opp saken med de 5 kommunene utenfor Geovekst.

Sak 61/14 Eventuelt

1. Rett i kartet

I dag finnes rett i kartet løsning for N50 og Tur- og friluftruter. Særlig nødetater har et sterkt ønske om å kunne melde feil på veger og adresser. KV har nå utviklet løsningen, men trenger avklaringer fra kommunene.

Håndtering av feilmeldinger:

- Feilmelder må registrere seg for å melde feil
- Det sendes e-post til feilmelder når han registrer feil som inneholder kort beskrivelse av håndtering av feilmeldingen
- Feilmelder får bekreftelse når avviket er rettet

Hvordan få et smidig samarbeid med kommunene:

- Informasjon til innmelder
- Rutiner for oversending av innmeldinger og saksbehandling
- Forpliktelser – saksbehandlingstid med mer.

Dersom en hjemmelshaver melder feil på egen adresse oppstår en 6 måneders frist for kommunen til å rette feil/behandle saken. (Matrikkelloven).

KV har allerede forespurt Oslo og Kongsvinger kommuner, de var kun positive. Kommunene får i dag få slike feilmeldinger.

Konklusjon:

Geovekst-forum støtter løsningen for innmelding av feil på veger og adresser. Geovekst-kommune, ved Kjetil bidrar i utformingen av tilbakemelding til innmelder.

2. FKB-ledning

Innføringen av FKB-Ledning 4.5 har store konsekvenser for e-verkene (ledningsetatene).

Det er mye feil i FKB-ledning, viktig nå at vi får med oss ledningsetatene slik at vi får til en kvalitetsheving.

Arbeidsgruppe (Georg, Geir, Lars M, Svein Arne) – hvordan selge inn dette til e-verkene:

- Gevinster (egen-nytte)
- Lovverk (for dårlig per i dag)
- Avtaler (Geovekst-avtaler)
- Brukerforventninger

Innfasing av nytt forvaltningskonsept.

- Kartverket vil i løpet av 2015 ta kontakt med alle e-verk for å se på om behov for geometriforbedringsprosjekt og vurdere vedlikeholdsansvar for e-verket.
- Hadde være bra med mer «pålegg» til ledningsetatene både fra NVE og GV-forum.

En annen oppgave er å videreføre kontakten med NVE, for å få støtte fra dem. Det har gått ut et brev fra NVE om at detaljert kartlegging av ledningsinformasjon i luft er ikke sensitiv informasjon – åpne data.

Vedtak:

Det nye forvaltningskonseptet for ledning som beskrevet i FKB-ledning v4.5 legger forholdene godt til rette for at ledningspartene i Geovekst kan levere oppdateringer til FKB som forutsatt i avtaleverket. Geovekst-Forum forventer at ledningspartene følger opp dette.

Det er viktig at dette følges opp av Kartverket ved direkte dialog med hvert enkelt E-verk i løpet av 2015. Dette slik at E-verkene blir gjort kjent med ny spesifikasjon og forvaltningsmodell, og at søker å støtte E-verkene ved å legge forholdene til rette for evt geometriforbedringer av ledningsobjektene i NIS.

Energi Norge bes informere sine medlemsbedrifter om vedtak i Geovekst-forum og informere om E-verkene i løpet av 2015 vil bli kontaktet av det lokale fylkeskartkontor som en oppfølging av denne saken.